

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Irodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
LÉVA, KAZINCZY-UTCA 2.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőségi telefon: 24.

Szerkesztőség:
KÖVESKUTI JENŐ
FEKETE JÓZSEF FRANK ANTAL
főmunkatársak:
KOPERNICZKY CORNEL SCHULCZ IGNÁC
szerkesztő a szerkesztőségért felelős kiadó

Előfizetési ár:
Egész évre K. 6.-
Fél évre „ 2.80
Hogyod évre „ 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható
SCHULCZ PAPIRÜZLETÉBEN

A hadba vonult tanítónövendék-önkéntesekhez

Egy mozzanat történt a léva-i áll. tanítóképző intézet életében, mely a maga bensőségével büszkesége marad örök időkre ennek az intézetnek.

A Haza megpróbáltatás előtt áll, az élet és halál kérdése derengborong fölötte, katonát kér, minél többet önnön polgáraitól; és Önök, kedves ifjak, megértették a történelmi nagy idő komor szavát és sietnek, senkitől nem kényszerítve, senkitől nem kérve, csupán hazafias, ifju lelkük benső tüzétől ösztönözve, önként a zászló alá, ahol vérrózsával virágozik ki a magyar nemzet szebb jövője, de ahol a dicsőség mellett a halál is megterem.

Am Önök nem félnek a haláltól, mert nem gondolnak a halálra. Az a képzeleti kép, mely az önök lelkében kialakult és él, az ő ragyogásával bearanyozza, fénylővé teszi a halál gondolatát is. Lehet-e ott halálról szó, ahol a nemzet élete forog kérdésben, ahol a nemzet nagyságáért, ragyogó jövődjéért folyik a küzdelem? A Haza a legegységesebb képzet, mit emberész

alkotott és a legszentebb fogalom, mivel lsten az emberiséget megajándékozta. Ami csak kedves és szent előttünk: szülők, testvérek, rokonok, jóbarátok, történelmünk, jelenünk, jövőnk, halottjaink és leendőink, vagyonunk, és műveltségünk, mind ott van ebben a fogalomban: Haza. A Haza anyag és szellem, életföl-tétel és élet. Akinek hazája van: mindene van, akinek hazája elvesztet: az maga is elveszett. Érdemes tehát és szent vállalkozás az egyetemes érdekért fölládozni saját külön érdekeinket.

Igy gondolták, így tudják és így érzik Önök ezt és nekünk, az Önök tanárainak, nagy megnyugvás és nagy öröm, hogy nevelő és oktató munkánk nyomán a hazaszeretet ösztöne Önökben tette és áldozatra kész hazafias tudattá magasztosult. Nekünk nagy örömről szolgál, hogy Önök még, mielőtt néptanítók lehettek volna, már nevelőleg hatnak az ifjuságra, már tanítanak nemes példájukkal hazafias önteláldozásra. Önök leszűrték történelmi tanulmányaikból azt, ami abban a legértékesebb: a Haza mindent pótol, a Hazát nem pótolja semmi.

Négy századdal ezelőtt a pécsi főiskola tanulói határozták el magu-

kat hasonló hazafiui önfeláldozásra. Talán az ő századokat beragyogó példájuk vonzotta Önöket is? Mikor 1526-ban a török jöttének hírére körülhordták az országban a véres kardot, a pécsi diákok megértették a hívó szót, hadba szálltak mind és ott hullottak el Mohács mezején. Van hasonlóság a két cselekedetben! Hiszen Önök is el akartak menni mind, csak a szülői akarat, kényszerített némelyeket arra, hogy habár nehéz szívvvel is, szándékukról lemondjanak; legtöbben pedig fiatal koruknál fogva nem voltak alkalmasak, hogy fegyvert fogjanak.

Önök azonban, kedves ifjak, nem Mohács alá, hanem a győzelmes harcok mezejére indulnak. Önökre nem halál, hanem a legnagyobb dicsőség vár. Önök győzelmesen fognak hazatérni s amily szeretettel és büszkeséggel bocsátjuk el most Önöket, ép oly örömmel és büszkeséggel tárt karokkal várjuk és fogadjuk vissza. Az Alma Mater kapui nem zárulnak be Önök mögött. Önök az anyaintézet derék fiai maradnak továbbra is, kikért mindnyájunk szíve egyenlő büszkeséggel, aggódással és melegséggel dobog.

Isten vezérelje, óvja a harctéren és dicsőséggel hozza Önöket vissza!

Köveskuti Jenő
tanítóképző int. igazgató.

Ha nem ismeri a **Meinl** kávét
kisérelje meg ezen ideális
keveréket

☛ kapható
Kertész Lajos
kereskedésében benn.

Lang központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47

A hatósági árszabás.

A kormány rendeletet adott ki a búzáért, rozszért, árpaért és tengeriért ugyszintén az ezekből előállított lisztért, valamint a burgonya és rozslisztért követelhető legmagasabb árak hatósági megállapításáról. A maximális árak járásonként és városokként akként állapítandók meg, hogy *buzánál* és *rozsnál* az 1914. évi október hó utolsó két hetében az illető vidéken elért árak átlagos vételára határozandó meg. *Árpánál* az 1914. évi november hó első két hetében *tengerinél* pedig ugyancsak ebben az időben elért árak veendőik alapul. — A *buzaliszt* ára 67-5 százalékkal lehet magasabb, mint a búzának az illető területen megállapított maximális ára.

A búzából előállított főzölisznél ez az ár 57.5 százalékkal, a kenyérlisznél 17.4 százalékkal, a búzából előállított sima őrlésű lisznél 22 százalékkal, a rozslisznél 35.3, az árpalisznél 57.8, a tengeri lisznél pedig 45 százalékkal lehet magasabb, mint a megfelelő nyersanyagok az illető területen megállapított maximális ára. Az árak minden gabonaműre és lisztfajtára métermázsánként csak nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni. A maximális ár magában foglalja a rakodóállomáshoz való szállítási költséget is.

Ha az említett időpontokban az illető vidéken rendkívüli körülmények voltak, pl. nagyarányú katonai elszállásolás, forgalmi akadály, stb., akkor a nyert átlagból eltérően kivételes ár állapítható meg.

A legmagasabb árak megállapítása végett *ármegállapító bizottság*ot kell megalakítani, a melynek tagjai a vármegyékben a főispán, vagy helyettesének elnökelete alatt az alispán, a járási főszolgabírók és a rendezett tanácsú városok polgármesterei, vagy helyetteseik; a törvényhatósági joggal felruházott városoknak a főispánnak, vagy helyettesének elnökelete alatt a városi tanács tagjai.

A legmagasabb árak megállapításánál meg kell hallgatni az illető területek gazdasági érdekteléseit is. A megállapított árakat megfelelő módon nyilvánosságra kell hozni. Az ármegállapító bizottság határozata ellen a kereskedelmi miniszterhez lehet felebbezni. A kereskedelmi miniszter a földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg a bizottságok határozatát megváltoztathatja, és hivatalból is elrendelhet árvaltozást, ha a megállapított árak helytelensége bármikor és bármilyen módon kitűnik.

A rendelet 1914. december hó 10-ik napján lép életbe. Ezen a napon tul búzát, rozst, árpat, tengerit és az ezekből előállított lisztet a megállapított legmagasabb áránál drágábban árusítani tilos. A ki a tilalmat megszegi, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Az el-

járás a közigazgatási hatóságoknak mint rendőri büntető bíróságoknak hatáskörébe tartozik.

A *kicsinyben való eladásnál* az eladó csak olyan árakat számíthat, amelyek a megállapított legmagasabb áraknál *nem aránytalanul magasabbak*. A ki ez ellen a rendelkezés ellen vét, az a már augusztus 5-én kiadott belügyminiszteri rendelet értelmében fog büntetettetni.

A Léván tartózkodó katonák karácsonya.

A magyar társadalomnak szebb, kedvesebb feladat még sohasem jutott részül, mint az ideai karácsony alkalmából. Szomorú lesz az ideai karácsony édesmindnyájunkra nézve, de mi ehez az a szomorúság, ami a karácsony, a szeretet, a meghitt békekés otthon családi ünnepén azok szívére száll, akik a csaták mezején, vagy már megsebesülve, a kórházakban, vagy harcra készen, a rideg kaszánya falak mögött időznek, távol szerető családi köröktől. A társadalomra hárul a szép feladat, hogy tőle telhetőleg oda hasson: ne érezze senki azt a fájdalmat, azt az elhagyatottságot, melyet a karácsonyi örömek teljes elmaradása okozna nekik. Minálunk a karácsony felekezeti különbség nélkül mindenkinél a szeretet ünnepe, nyilatkozzék meg tehát a szeretet ünnepe a társadalom jó szíve az eddigieknél is fényesebben. Gondoljunk a harcra küzdő véreinkre, mint arra buzditottuk volt már előbb adakozó közönségünket, ez alkalommal pedig helyi társadalmunk figyelmét a lévai kórházakban ápolat sebesültek és az itt állomásozó, időlegesen honfoglaló katonák karácsonyára irányítjuk. Ennek az ezrednek kebelében sok harcos van, akik már megjárták a borzalmak földjét s megsebesülve, félgögyültan itt tartózkodnak közönségünk körében. Nem tudnak azok haza menni családjuk körébe üdülni, mint sokan jönnek a mi fiaink közül, mert ezeknek otthonát földülta az ellenség vak dühe. Sokan e katonák közül azt sem tudják, hol és merre van földönfutóvá tett családjuk. Szerencsétlensége ezeknek a szegény embereknek, akik ártatlan családjakkal együtt közvetlenül érezték a bennünket szerencsésen elkerülő háborus borzalmakat, indítsa meg a társadalom szívét, mutassa meg irántuk való szeretetét a közelgő szeretet ünnepe alkalmából. Hogy miképpen történjék ez, annak módját bizonyára el fogják találni a minden dicseretre érdemes, fáradhatatlan és lelkes lévai hölgyek. Üljön össze a helybeli nőegyletek kebeléből egy bizottság, az bizonyára megfogja találni így a módot, mint a szükséges eszközöket arra, hogy a Léván tartózkodó harcosoknak boldog karácsonyi estét szerezzünk. Bármily csekély is lehet az ajándék, amit egynek-egynek adhatunk,

de látni fogják belőle, hogy katonáink önfeláldozó vitézsége, melytől mi még oly sokat várunk, melytől létünk, fenmaradásunk függ, mély nyomokat vág a mi lelkünkben is. Szervezkedjenek tehát hölgyeink erre a szép feladatra, mely egész életükben melegíteni fogja szíveiket, amikor csak rá-gondolnak!

Kisgyerekek . . .

Megy a harcsabajszu öreg huszár, — rezervista — az utcán. Megy, mendégél, egyszer csak a Boleman-patika előtt hirtelen elbáje toppan egy maszatos kis lurkó, talán ötszertendős lehetett mindössze az istenadta kölyke. Mosolygó fényben uszó szeméit rávetette a huszárra, összeitthette a bokáját — ha az ő fülei lettek volna rajtam még talán meghallottam volna a surkantyu-pengést is — és úgy kiáltotta:

— Huszár bácsi, én is huszár akarok lenni!

— Hát akkor gyere kis fiam, — mondta neki a harcsabajszu huszár és azzal már fogta is Magyarország egyik jövő katonájának a kezét, közben azonban kihullottak a szeméből a könnyek, pedig a szája nevetésre fordult. De nem csak a huszárnak, aki rágondolhatótt a maga, otthon hagyott árva családjára, hanem azoknak is nedves lett a szemük, akik ezt a jelenetet látták.

És a huszár, a vad kozákok félelmetes réme, a *vörös ördög*, gyöngéden kézen fogva vezette, becézgette az utcán az Isten tudja kinek a kisgyerekét. Magában alkalmasint úgy érezte, hogy a saját gyerekének a gyöngé kezecskéit szorongatja megkérgegedett tenyerében. Mit lehet tudni, talán a kisgyerek is úgy érezte a vére hullámzásából, hogy a katoná-apja kezében tartja a kezét.

Máskor az ilyen dolgot meg sem látja az ember, ha talán meg is látja, szivtelentül elszalad mellette, de máma — Istenem, mikor lesz vége ennek a mának?! — megdobogtatja a szívét és nedvesség szalad hirtelen a szemébe.

Embernek, főként önk szép, jó és gazdag asszonyok! Meleg szívvél, szeretettel nézzenek most minden egyes kisgyerekre, kiknek csengő, vidám kacagására is szordindót helyezett a hatalmas Sors, akik szomorúan, neki busult arccal s fölötté gyakran inkább csak hitványabb, mint jobb kabátkákban futkároznak el mellettük a hideg utcán, mert nem tudhatják, hogy közülök melyiknek készül megszakadni a szíve, mert nem tudhatják, hogy melyik gyereknek az apja fekszik vérbe fagyva, havas földjén a csatamezőnek, vagy már lent a hideg hant alatt. És milyen nehéz lehet az ellenség földjében az örök álom . . .

És ma olyan könnyen nagy a meghalás! Most nekem még csak arra szolgál az acél, hogy megrögzissem vele az emberek

számára a huszárt és a gyereket ábrázoló jelen kis rajzot, — nézzék le róla, hogy kell Magyarországi jövendő katonáit szeretni, pár hét múlva pedig már én is ölni fogok az acéllal, vagy úgy lehet engem ölni meg vele. Isten tudja . . .

Cornelius.

Gabonaárak.

Mialatt a határszéleken zavartalan heveséssel folyik egy becsületes, igaz küdelem, addig itt benn az országban — valljuk be — egy épp oly heves, de annál indokolatlanabb harc folyik. Ennek a küdelemnek sem jogos alapja, sem becsületes indoka nincs. Ez a küdelem a termelők és a fogyasztók között folyik a termelők állandó előnyomulásával és győzelmével. Az élelmiszerek árai éppen az utóbbi időben hallatlanul emelkedtek, ma már nemcsak — mint mondani szokás — az élelmiszerezsora határán vagyunk, hanem egyenesen benn vagyunk a legvadabb élelmiszerezsoraiban.

Mindennek szabad történnie egy háborus országban, hiszen a háboru sok elrejtett és lenyűgözött szenvedélyt szabadít fel, csak éppen élelmiszer és gabonauzorsának nem szabad előfordulni.

Mert ahhoz éppen a háboru következményei által amugy is sújtott népek teljes joga van, hogy legalább élelmiszereiről azok, akiknek ez hivatali kötelessége, olcsón és megfelelően gondoskodjanak.

Különösen lehetetlen állapotok uralkodnak a gabonaárak körül. Teljesen indokolatlanul és jogtalanul történt az az árfelemelés, amelyet ma snylünk. A liszt hallatlan magas ára, a kenyér megfizethetetlenül drága és a szegény embereknek valóságos örülniök kell, hogy pusztán a mindennapi kenyérré válót megköressik.

Az utóbbi napokban végre wegmozdult a kettős monarchia két kormánya. És alighogy wegmozdult, alighogy híre kerekedett a megállapítandó ármaximumoknak, a buza ára máris lejjebb szállt.

A kormányok közbelépésének tehát van jogosultsága és — mint ebből az egyetlenegy esetből láttuk, van eredménye is.

Ha a buza jogosan érte volna eljelenlegi rengeteg árát, ha nem lenne készlet, akkor az ára minden vihar ellenére is megmaradt volna ott, a hová felszökött. Azonban az igazság az, hogy a buza s a többi gabonamű és nyerstermény árát fölkergették, fölhasználják, tisztátalan, zord spekulációval, fölkenyszerítették minden igazság és szükség nélkül.

Földmivelő, gazdálkodó ország vagyunk és mégis uszorál lehet úzni a kenyér, a tej, a hus, a főzelék, a só, szóval az elsőrendű élelmiszerek árával. Nagy répatermelő vagyunk, az idej répatermés mennyiségben és minőségben megfelelő volt, s a cukor mégis napról-napra természetellenes arányban drágul. Azonban most, hogy a kormány razzlára szánta el magát az élelmiszerek ára között, a buza példájára okvetlen jön az olcsóbodás.

A kormány nem engedheti meg, hogy a lelkileg oly súlyosan megpróbált országot a koplalás testi sanyarusága is kinozza. A gyomor a testi gépezetnek kázanja, azt

táplálni kell fűtőanyaggal, mert különben elsorvad, megáll az egész komplikált üzem. A kenyérnek és főzeléknek egy asztalról sem szabad hiányozni. A buza áresésén láthatja a kormány, hogy a mai elavult árák nem igazságosak, nem a szükségétől megnöveltek. Hisszük, hogy a gondoskodó hatalom ennek belátásában minden szegény éhezőt hozzásegít napi kenyéréhez, amely a Miatyánk szerint is mindenkinek kijár.

H I R E K.

Pár nap csak . . .

Pár nap csak, hogy tűz fergetegben Turán flai erre jártak . . .
Megrengett a föld is alattuk
Szembekacagtak a Halálnak . . . !

Pár nap csak, hogy ezek elhultak
S patakban folyt a muszkavér . . .
Vérorkán, ha az igazságról
A turáni nyil s a kard beszél!

Kipírult arccal, tüzes dallal,
Vérző sebbel is kötödvé, vágva,
Pár nap csak, hogy a néma hegybérc
A magyar fiukat erre látta . . .

Pár nap csak . . . s az ágyúdőrej,
Haldördítés, tűz, vér elveszett;
S a győzelem véres színhelyére
Szüzi-tiszta, fehér hó esett . . .

S míg diadalért lásban égve
A győztes sereg messze jár:
Itt testvér-hősök hősírja felett
Bús csendben gubbaszt a Halál . . .

Farkas Gábor.

— Iskolából a harctérre. A lévai állami tanítóképző intézet növendékeinek hazafias, szép elhatározásáról annakidején már emlékeztünk lapunkban. Azóta a hír bejárta az egész országot s dicsőséget szerzett a lévai diákoknak. Sőt egyik hadi hajóról, a Mars-ról azt írta haza egy lévai tengerész, hogy még ott köztütek is lelkesedést keltett az ifjak eme elhatározása, miről a lapok útján értesültek. Bizony az ilyen cselekedet csak fölvilágyozó hatással van a harcban álló katonákra. Most pedig jelentjük, hogy a tanítóövendék-önkéntesek már be is vonultak Nyitrára, a zászlóaljhoz, november hó 30-án. Az intézetben akik csak megfelelő koruk voltak, mind jelentkeztek katonának, némelyeket azonban a szülői szeretet, érthető okból, megakadályozott szándékukban. A derék önkéntes gárda így husz tagból áll, nyílt talált alkalmasnak katonai szolgálata s sorozó bizottság, ezek névszerint: az I. évfolyamból Babcsán János, Kapaun Henrik; a II. évfolyamból Horváth István, Lantos Gyula, Menyhár

János, Tóth István, Murányi Gyula; a III. évfolyamból Belopotoczy Árpád, Dombay Miklós, Faragó Ede, Habrik István, Prohászka István, Vanek János; a IV. évfolyamból Ficza Gyula, Kolpaszky Győző, Kovács Gergely, Mihályfi Imre, Náther Kálmán, Prikliri Gyula, Torma Károly. — Az indulás napján reggel hét órakor istentiszteletre vonult a tanítóképző intézet ifjusága, jelvény alatt, a tanári kar vezetésével. A templomban dr. Porubszky Géza s. lelkész hitoktató felszentelte azt a díszes zászlót, melytől a lévai zárda tanárnői kara ajándékozta meg az önkéntes csapatot. Majd visszaverték az ifjak az intézetbe, ahol Köveskúti Jenő igazgató lelkesítő beszéddel bucsuzott el tőlük a tanári kar és társaik nevében. A Himnusz eléneklése után kivonultak az önkéntesek a vasúti állomásra, ahova kikisérték őket teljes számmal társaik és tanáraik, az intézet jelvénye alatt.

— Hősök kitüntetése. Ófelségo a király a 14. honvédszázadvezred tisztjei közül újból többeket tüntetett ki az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül. Giczi-, Assa- és Ablánckúrti Ghyjecz Zoltán alezredesnek és Helcz Gyula századosnak a hadiszíntményes harmadik osztályú katonai érdemkeresztet adományozta és megparancsolta, hogy ugyanezen alkalomból Kochanóczi Kochanovszky Ede századosnak, Velics Imre főhadnagynak és Kram Antal népfelkelő hadnagynak a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

— Hősök halála. A nyitrai 14. honvédszázadvezred tisztikara gyászapon tudatja, hogy bajtársaik, Jámber Ferenc őrnagy, Nagy Pál és Sods János századosok, Gulyás György és Csemniczky Szilárd hadnagyok, Horthy József és Zachár Vilmos tartalékos zászlósok az északi harctéren dicső halált haltak. — Csemniczky Szilárd holttestét családja hazahozatja és Úrményben a családi sírbanoltal helyezi örök pihenőre. — Matus Kálmán, a 14. honvédszázadvezred 8. századának tizedese Sandomirsnál október 6-án egy éjjeli ütközetben — mint a családja által kiadott gyászjelentés mondja — szent kötelessége teljesítésében, hősi halált halt, életének 35-ik és boldog házasságának 10-ik évében. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 7-én a szelizi és 10-én meg a lévai templomban fog bemutatni.

— Megyebizottsági tagválasztások. Vármegyénk törvényhatósági bizottságának közgyűlése elrendelte az évközben megüresedett bizottsági tagsági helyeknek betöltését. Betöltendő a nagysallói választókerületben Fendt Róbert elhalálása és dr. Czeglédy Sándor eltávazása folytán megüresedett két tagsági hely, a vámosladányi választókerületben Hoffmann Ferenc elhalálása miatt egy tagsági hely, a garamszöllői választókerületben Czambel József elhalálása következtében egy tagsági hely, és végül az alsózelezsényi választókerületben Pathy Gyula elhalálása folytán egy tagsági hely. Az alispán a választásokat folyó hó 9-ére tűzte ki s választási elnökökül Nagysallóba Varga Józsefet, Vámosladányba Végh Istvánt, Garamszöllőre Báthy Gyulát, Alsózelezsénybe Krastenic Imrét kérte fel.

— Gyászrovat. Szklabinál és blatniczai révai báró Révay Gyula, Tnrócvármegye örökös grófja és főispánja, a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének megbizottja, nagybirtokos, 26 éves korában Neppálon meghalt. Holtestét Kisselemcse szállították és az ottani családí sirboliban helyezték örök nyugalomra.

Özvegy Hangai Szabó Istvánné, szül. cecei Mátéffy Jozefine, december 1-én, hosszas szenvedés után Szódón elhunyt. A megboldogultban dr. Szabó Gyula, itélőtáblai bíró édesanyját gyászolja.

Nt. Varannay Lajos, az ujbari, marosfalvai és kiskoszmályi református egyházközségek lelkipásztora, egyházmegyei és kerületi tanácsbíró, lelkészegyesületi elnök, stb. folyó hó 2-án életének 73-ik évében, lelképástorkodásának 42-ik évében hosszu és kínos szenvedés után meghalt Ujbarson. Az érdemes egyházi férfiú temetése e hó 4-én ment végbe hivoinek és a papságnak nagy részvéte mellett. Az egyházközségek az öket ért nagy veszteségről külön gyászjelentést adtak ki.

Kohn Manó, tiszteletben álló lévai polgár — Kovács Sándor cipőkereskedő édesatyja — folyó hó 2-án éjszaka, életének 86-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. A megboldogultnak nem rég hunyt el egyik fia, dr. Kovács János főorvos, a háborúban szerzett betegségben, az utána való bánkodás döntötte sírba a derék atyát.

Thuróczy Lőrincz, Léva város nyugalmazott állatorvosa rövid szenvedés után november 30-án reggel Esztergomban elhunyt 68 éves korában. Thuróczynak vakbél- és hasháryagyuladása volt, az ellen operáltatta magát Esztergomban, de bele halt. Holtestét Lévára szállították és itt helyezték örök nyugalomra folyó hó 3-án, nagy részvét mellett.

— Az egyház köréből. Zsarnócán Pálak Jakab adminisztrátor megkapta az ottani plebániái javadalmat, Riédl Lajos adminisztrátor meg a garamrudnói plebániát.

— A bars megyei ármegállapító bizottság megalakulása. A gabona és liszt maximális árának megállapításáról szóló — lapunk más helyén terjedelmesen ismertett kormányrendelet értelmében — a bars megyei ármegállapító bizottság Keltz Gyula főispán elnökletével már megalakult Aranyosmaróton. A bizottság bekérte a városok hatóságaitól a kellő időből származó árak statisztikai adatait, melyek alapján a legmagasabb árak megállapítása most van folyamatban. Az ármegállapító bizottságban a gazdák érdeketűletle, a Bars megyei Gazdasági Egyesület is képviselve van.

— A zsarnócakehői erdőgondnokság áthelyezése. A földmiveltési miniszter rendelete alapján a vármegye közigazgatási bizottságának javaslatára a Zsarnócakehőn szervezett m. kir. járási erdőgondnokság s vezetőjének székhelyéül az alispán Garamládómról községet jelöltte ki.

— Az új moratóriumrendelet. A miniszterium által kiadott új, immár negyedik, moratóriumrendelet december 1-én lépett életbe. Nagyjából megegyezik az előbbi rendeletekkel, melyektől főleg abban tér el, hogy a teljesítendő magánjogi kötelezettségek körét és a teljesítés mértékét nagyobbítja. Az új moratóriumrendelet a moratórium hatályát általánosságban további két hónappal, tehát 1915 január 31-ig bezárólag meghosszabbítja, illetve az 1914 november 30 után és 1915 január 31-ig bezárólag lejáró pénztartozások teljesítésére 2 hónapi halasztást engedélyez. A régebbi rendeletektől több pontban eltérés mutatkozik. Így a biztosítási üzletnél a biztosítási díjak legalább 25 százalékának fizetését kötelezővé teszi; ezzel szemben a biztosítótársaságok is kötelesek a biztosítási összeg 25 százalékát, de legfeljebb 5000 és legalább 500 koronát az életbiztosításnál, a teljes kárösszeget a tűz- és jégkárbiztosításnál, legfeljebb 4000 és legalább 400 koronát a többi kárbiztosításnál kifizetni. A bértartozásoknál különösen az a pont érdemel figyelmet, hogy annak az üzleti vagy üzemi helyiségnek a bére amely üzlet vagy üzem a tulajdonos hadbavonulása ellenére is tovább folyik, nem esik moratórium alá. A költség és díjtartozásoknál, ide tartoznak orvosi, ügyvédi, mérnöki, írói, művészi, aikusi, közvetítő, ügynöki és bizományosi költségek és díjak is, 25 százalék illetve, ha már egyszer fizetendő volt, további 25 százalék fizetést rendeli el az új moratórium. Végül, és ez a legfontosabb az új moratóriumrendelet értelmében az 1914 augusztus 1. előtt kelt és október 1. előtt lejárt váltón alapuló tartozás 10 százalékát is meg kell fizetni és pedig 1915 január hónap ugyanazon dátumán. Érdekes és fontos a váltóadás közönség szempontjából az az intézkedés is, hogy a részvétel ténye a váltóra feljegyzendő és a váltókötelet lezártnak a váltó másolatán nyugtatványt kell adni a fizetett összegről. A betéti írtetek kötelezettsége ezzel szemben nem bővült, mert a rendelet értelmében a moratórium egész ideje alatt az 1914 augusztus elsején fennállott hetét maximum tíz százalékának kifizetését lehet követelni, ezt is csak havi 200 koronás részletekben. A kétoldalú szerződések teljesítésére és a bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezések nagyjából változatlanok.

— Papválasztás. A nagysallói református egyház a dr. Czeglédy Sándor távozásával megüresedett lelkes állásra Juhász Pál tassi (Pest m.) lelkészt, az egykori hasonló nevű nagysallói esperes derék fiát választotta meg. Az új lelkész a jövő hónapban foglalja el állását.

— Házasságok. Gladits Pál honvédfőhadnagy házasságot kötött özv. Balbach Árpádné, szül. Niemecek Katalin urhölgygel Léván. — Rácz Lajos alsóvárdi ref. tanító e hó 2-án tartotta esküvőjét Galambos Ilnokával Kiskálnán.

— A gyámoltak kamatjárándósága. Barsvármegye árvászeké a gyámoltak és gondnokoltak kamatjárándóságát a folyó év második felére 4-80 százalékban állapította meg.

— Mellényt a katonáknak. Kinek ne volna régi használt mellénye? Minden férfinak van. A mellény, amelyet a katona a zubbony alá vesz föl, jó melettest tart és nagyon fontos szolgálatot teljesít így. A mellényeket tessék a Hadsegélyző Hivatalhoz (Bpest IV. Váci-utca 38.) beküldeni. A posta ingyen szállítja.

— A tisztikar hangversenye. A Galiciából ideiglenesen Lévára helyezett Württemberg-eredetű tisztikara a háborúval vonatkozásban álló jótékonycélra hangversenyt rendezett szombaton este a Vigadóban. A város intelligenciája nagy érdeklődést mutatott vendégeinek művészi szereplése iránt s avval a meglepő eredménnyel szíjjel éjfélok, az előadás végével, hogy az érdeklődés nem volt ok nélkül. A jelenlevők kellemesen, jól töltötték el egy estét, miben már úgy is rég volt részük, másrészt meg nagy szükség is volt erre a háború által megfeszített idegeknek s egyben jótékonyágot is gyakoroltak. Az olvasó bizonyára nélkülünk is eltalálja, hogy német nyelven folyt le az előadás. De azért volt benne valami magyar s mert hogy kevés volt, és idegen ajku emberek adták elő, annál nagyobb hatása volt, annál melegebb lelkesedést keltett. A magyar ember természete már ilyen, ha az ő nyelvén szól hozzá az idegen, hát rajong érte. Itt pedig a Himmuzt énekeltek a közönségnek magyarul. Ezt a szép és kedves figyelmességet a hangversenyéről szóló eme sorainkban is első helyre állítjuk. Egyébként pedig az est clouja Ehrlich tartalékos zászlós éneke volt. Ehrlich ur, mikor nem katona, akkor a bécsi Népopera művésze. Bajazzóból és Stradellából adott elő egyegy áriát mély baritonján, melegen és érzelmesen. Teljesen magával ragadta hallgatóságát, vastapssokkal ünnepelték. Az egyfelvonásosban, valamint a többi jelenetekben megérdemelt nagy hatást ért el Gold kisasszony, aki az egyetlen női szereplő volt s olyan kedvesen, valóban rutinon játszott, hogy feltűnést keltett biztos szinpadai fellépésével, továbbá ennek fivére, valamint Hesch és Tausk hadnagyok. A fiatalság és a tisztikar egy-egy csokrot adott fel a kisasszonynak, az előbbieken magyar nemzetiszínű szalag volt. Az altisztekből és önkéntesekből alakított ének- és zenekar, melyeket Duschek Ernő tanítóképzői zenetanár dirigált, összhangatos szép előadással szintén sok tapsra ér. ovációra adtak alkalmat. Ez a szép este sokáig fog élni a lévai közönség emlékezetében. Megemlítenédnek 'artjuk, hogy a 196 K, 76 fillér kiadás leszámítása után 1,340 K, 74 fillér jutott az Osztrák és a Magyar vöröskereszt és a Hadsegítő hivatal javára. Az estélyt dr. Spitzer tartalékos főorvos, bécsi egyetemi magánánár rendezte.

— Sebesült katonák nősülése. Egy most kiadott hadparancs a sebesült katonák nősülése tekintetében a következőleg intézkedik: A harc térről az országba visszahozott sebesült, vagy beteg sorkatonaság legénysegének, ha kérelmezi, kivételése esetében megadható az engedély a házasságkötésre. Sulyos sebesülés, vagy betegség esetén, ha az azonnali házasságkötés szükségessége fenforogni látszik, a házasságkötési engedély azonnal megadható. Az ilyen engedély megadásáról később az

illető ezred parancsnokának jelentés tendő. Ez a rendelkezés a háborúba vonult tartalékosokra nem vonatkozik, mert ezek régebbi rendelkezések, katonai hatóságok beleegyezése nélkül is köthetnek házasságot.

— Rendelet a kenyér előállítására és eladásáról. A kormány rendeletet adott ki a kenyér előállításának és eladásának szabályozásáról. A rendelet többek közt mondja, hogy a kenyeret a lisztnek hatóságilag megállapított legmagasabb árával feltűnő aránytalanságban nem szabad árulni. Ez nagyon tág fogalom, tekintettel a pékéknél tett addigi tapasztalatokra. Reméljük azonban, hogy a hatóságoknak gondjuk lesz rá a kormányrendelet ezen általános meghatározását a legnagyobb szigorral az árak alakulásánál ellenőrizni. A rendelet többi része a lisztnek és burgonyakeverésről szól. A rendelet kimondja még, hogy az eladott, de a vevő üzletében visszamaradt kenyeret vagy péksüteményt a pékének, valamint az ismételdadónak nem szabad sem visszavennie sem pedig ilyenmű friss cikkekkel kicserélni. A rendelet a pékékenyérárusok útjeiben kifüggesztendő.

— A Lévai Apolló Mozgósínház vasárnapi előadásainak műsora a szokott szép felvételekből van össze állítva. A műsor fénypontjaként a Szerelmeskedés című nagyhatású társadalmi dráma kerül bemutatásra. A négy felvonásos dráma, melynek témája a nagyvárosi életből van merítve, főszereplője Psilander. Egy pompás természetes felvétel egy ebkiállítás tár a nézők elé. A humoros, derűs felvételek közül Kázmér fél a veszteségtől, továbbá Pollidor és Giocandá van műsorra tűzve. Jövő héten pedig a legújabb háborús felvételek kerülnek előadásra.

— Egy lévai honvéd, aki sebesülten fekszik egyik bécsi kórházban verset írt a háborúról és beküldte hozzánk. Abból közzöljük az alábbi részletet:

Alig töltöttük meg, azt a gyilkos fegyvert,
Máris az oroszok, gyilkos sraperje jött
[meg.]

Derék tiszturaink, hideg vérral mondták
Neféljetelek fiúk ezek néma bombák
Köszönhetjük nagyon, nagy magyar
[országban.]

A honvéd tisztjeink, mindig ilyen bátrak.
Nem vehetni észre, hogy útközben,
[vannak.]

Egész büszkén mennek, mint nagy
[gyakorlatba.]

Teremtőm de sokszor, gondoltam magamba.
Még börtöm a világ, mind el ment csatába.
Azt hiszem ez mind csak, Isten rendelése.
Vízözön helyett ránk, ezt a csapást mérte.
Szeretett Királyunk, büszke lehet rája.
Hogy mily jó kedvel meg magyar
[katonája.]

Örömeik sugároznak, mint a két szemébe.
Mikor 14-es, honvéd megy, a haza
[védelmére.]

Maradtam legmélyebb tisztelettel Fuchs Izidor, M. kir. 14-ik honv. gyal. ezr. II. Zlj 7 száz. honvédje Léva. Univerzitét spítál Bécs. — A szegény katonának, mióta eltávozott itthonról, már a második gyermekét temették el.

— A tábori postai csomagforgalom megindítása. A kereskedelmi miniszter a hadvezetőséggel egyetértően a mai naptól december 15-ig bezárólag megindítja a tábori postai csomagforgalmat, hogy el lehessen küldeni a katonáknak szánt karácsonyi ajándékokat. A csomagok súlya nem haladhatja meg az öt kilogrammot és a terjedelme a hatvan centimétert. El lehet helyezni a csomagokban ruházati cikkeket, és könnyen nem romló élelmiszereken kívül dohányterméket is. A pontos címet a csomag burkolatára kell elhelyezni, de bent a csomagban is, azon esetre, ha a külső cím olvashatatlanná válna. A küldeményeket erősen kell becsomagolni. A csomagban levelet is szabad elhelyezni, de a szállítólevélre közleményt írni nem szabad. A küldemények csak a feladók veszélyére vehetők fel, amit a szállítólevélen is ki kell tüntetni. A feladásnál kötelező a csomagok bérmentesítése, amelynek díja hatvan fillér. Azon csomagok tartalmát, melynek címzettje elesett, vagy fogságba került, vagy a címe nem vehető ki, vagy bármilyen más okból nem kézbesíthető, az arra rászoruló katonák között osztják ki, nem küldik vissza a feladónak.

— Biztosítsunk. A háború nem teszi nélkülözhetővé a vagyonvédelem modern eszközeinek felhasználását, sőt ellenkezőleg csaknem parancsoló szükségessé teszi, hogy fokozottabb mértékben használjuk fel ezeket az eszközöket. Világos ebből, hogy helytelenül cselekszik mindenki, aki az elemi károk ellen nem biztosít. Tűz és jég ellen különösen a gazdáknak okvetlenül biztosítaniok kell. Nem azért mintha félni kellene attól, hogy a betörő ellenség végig perzseli az országot. Hála Istennek itt még nem tartunk, a határszéli kisebb jelentőségű betöréseken kívül alig kell attól félni, hogy nagyobb ellenséges invázió látogatná meg ezt az országot, a tekintetben elég biztosíték reánk nézve számos útközben edzett, bátorságában soha nem lankadó vitéz hadsereg. Amde ép az a körülmény, hogy a fegyverbíró férfiak nagyrésze már is ott van a harcmezéjén, s valószínűleg a még itthonmaradottak javarészt is zászlók alá sz: litják, a falusi gazdaságok, az uradalmak kis és nagy birtokosok ilyenformán mindinkább nélkülözni fogják azokat, akik vigyáztak arra, hogy egyrészt vigyázatlanságból, másrészt ellenséges indulatból tűz ne kerekedhessék sem a csűrben, sem a magtárban, sem pedig a lakóházban. Elsőrangú érdeke tehát a közönségnek, hogy a biztosítási ügyeleteit megújítani el ne mulassza, de nincs is oka, hogy a tűz és jégbiztosítást elhanyagolja, hiszen főleg az altruisztikus alapon álló biztosító intézmények a biztosítási díjat nem emelték és nem gördítene semmi akadályt a kártérítési összegek kifizetése elé sem. Meg van tehát a teljes biztonság, hogy az, aki kárt szenvedett, az a

kártérítést nemcsak kellő időben, de okvetlenül meg is fogja kapni. Emlékeztetünk rá, hogy különösen a külföldi biztosító társaságok amelyek sippal, dobbal és nagy reklámmal dolgoztak nálunk, milyen sietve vonultak ki az országból a háboru kitörésekor, megszűntnek tekintettek minden biztosítási ügyet. Ekkor tűnt ki csak igazán, hogy mennyire jobb a hazait pártolni, a hazai intézményeket, szakiránt bizalommal lenni, nem pedig az idegenek iránt.

Anyakönyvi bejegyzések.

Születések: Klément Vilmos Szlusni Katalin: Vilma. Sági Margit: Rozália. Pákozdi Lajos Miskala Mária: Ilona. Pick Sándor Herczföld Zsani: István. Juhász László Danis Erzsébet: Gizella. Pintér István Sinkovics Mária: Irén Mária. Teglof Mária: József. Halálozások: Kohn Manó 86 é. hörghurut. Fuchs Sándor 3 é. vörheny.

**Érdekes az esti korcsolyázás
kivilágítás mellett. Számos
látogatást kér**

MÉSZÁROS BAJOS
a jégpálya bérlője.

**Egy keveset használt könyvű
modern üveges hintó,
amely nyáron télfedelesre is
alakítható, jutányos áron eladó,
helyszüke miatt.**

Cim a kiadóban.

**Ügyes tanoncot felvesz
Vámos Mór**

üveg porcellán és diszmi kereskedése Léva.

**Gondoljunk a
katonák karácsonyára !!!**

Weisz Henrik

cipőáruháza

Nagysalló.

Férfi amerikai sevr. v. boxcipő 9 — K
 Sima tiszticipő — — — 9 — K
 Elegáns amerikai női félcipő 8 K — f
 Csinos női sevr. füzös v.
 gomboscipő — — — 8 K 50 f
 Valódi angol sevró női gom-
 bos vagy füzöscipő — 11 K — f

Legelegánsabb férfi amerikai
 barna bagariacipő — — 13-90 K
 Valódi angol sevró vagy box
 férficipő — — — 11 — K
 Fiu box füzöscipő 35-től 39-ig 7-50 K

Gyermekcipők nagy választékban.

Gazdák figyelmébe!

Mint a budapesti Mútrágya szövetke-
 zet megbizottja, tisztelettel értesitem, hogy
**Superfosfát, Amoniak, Tho-
 massalak, Chilisalétrom,**
 nálam úgy vaggonszámra, mint kisebb
 mennyiségben ép oly árban szerezhető be,
 mint a Mútrágya szövetkezetnél.

Fizetési feltételek: Késszépénz fizetésnél
 3% pénz engedm. vagy 6 havi időre, 6
 hónapon túl a szokásos késedelmi kamattal.

Továbbá az összes takarmányok korpa,
 szárazszelet, olajpogácsa stb. úgy vaggio-
 nonként, mint kisebb mennyiségben a leg-
 olcsóbb árak mellett kapható.

Teljes tisztelettel
 VERBOVSZKY JOACHIM
 Léva, László-utca 8.
 Schöller-kastéllal szemben.

Őszieket

vessünk mésznitrogén és kálival.

A terméshozamot meglepő módon
 növeli. Thomassalak, 40%-os supe-
 fosfát, ammoniak, concen trált mar-
 hatrágya valamint takarmányemüe-

et u. m. korpa, száraz szelet, olaj-pogácsa, s takarmányzó
 úgy vagonáruban mint kisebb tételekben elsőkézből leg-
 olcsóbban szállít.

Halmos Jenő Léva, Honvéd-utca 2.

MODERN

BUTOROK

Kárpitos és dí-
 szítő munkák. Teljes lakberendezések

Weisz Ármín Cégvezető: Kohn Nathan
 butorkészítőnél szerezhetők be
 Zsarnóczán.

KOVÁCS SANDOR

cipőáruháza

LÉVA, Kossuth-tér.

Ajánlja dusan felszerelt
 cipőraktárát.

Olcsó árak! Nagy választék!

Legjobb minőségű

football-cipők.

Mértékszerinti osztály.

SCHULCZ IGNÁCZ
 KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZET
 LÉVA, Eötvös-u. 7. Kazinczy-u. 2.
 TELEFON 24.

Coksz és Szalonfütőszén

házhoz szállítva

SPITZ ÁRMÍN szállító cég Honvéd-utca 8. — Saját ház.

szükségletét szives-
 kedjék nálam besze-
 rezni, mivel fütő-
 anyagaim
 I-ső rendűek.

TELEFON 12.

TELEFON 12.

Tüzifa

aprítva és hasáb, porosz-
kőszén és pirszén

rendeléseket elfogad és házhoz szállít

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA.

Fogorvos!

Med. univ.

Dr. KALINOVSKY

speciálista fog- és szájbeteglek részére

vasárnap reggel kezdi a rendelést a Központi Lang szállodában.

Készít amerikai műfogakat a legmodernebb kivitelben, fogsorokat szájpaddal és szájpaddal nélkül, arany és platina hidmunkát, arany és platina koronákat a gyökerek eltávolítása nélkül.

Arany platina csatt (Stift) fogakat, kaucuk és celluloid fogsorokat amerikai légnyomással, rugókkal vagy aranykapcsokkal.

Arany, platina, aranyamalgam, ezüst, porcellán, email opál cement fogtöméseket. Plombák.

Fog- és fogtövezés, valamint fogtisztítás a legújabb módszer szerint érzéketlenítéssel teljesen fájdalom nélkül.

Törött, rossz, használhatatlan fogorok javítása és ujjaátolgozása.

Szolid, mérsékelt árak! Munkámért jótállást vállallok.

Rendel egész napon át. (vásár- és ünnepnap is.)

Szép és jó munkámért nagy aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve.

Állandó műterem

Budapest, VII., Rákóczi-ut 62. I. 2.

KOVALD fest, tisztít.

téli és gázszalagokban állandóan nagy választék raktáron. Átalakítások juttányosan elkészítve.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak képviselőt az itteni piacon új üzlethelyiségben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szives számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszközlését sürgősen foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.

Használjunk hadisegélybelyeget!

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kolera, kanyaró, typhus himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottabb erővel léphetnek fel, miert is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérré minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miert is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus köztözekeknél (sebekre és daganatokra) kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. n. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-

szappan

finom, gyenge pipereszappan, 1% lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is; szépiíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodormenta- Lysoform

erősen antiszeptikus hatása szájviz Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 80 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és utabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes bejelentés esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Szives tudomására adom az igen tisztelt vevő közönségnek, hogy üzletemben az előnyösen ismert

occasió eladás

mint minden évben. az idén is folyó évi december 1-én vette kezdetét. Eladásra kerülnek: fekete, színes selyemszövetek, különféle ruhaszövetek és ruhavásznak

Blumenthál Jónás
uri és női divatüzlete, Léván.

Holzmann Bódog

uri- és női divat-áruháza

b é v n.

Telefon szám 25.

A legújabb őszi divat újdonságok megérkeztek.

Nagy választék téli katonai felszerelésekben.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVÁN.

Telefon szám 33.

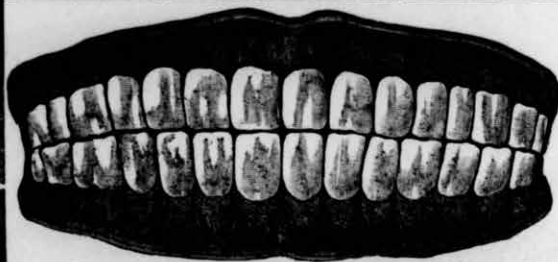

Hofherr és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Működő jégszekerények. Világhírű Rapid láncoskutak.
Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Reményi Frigyes, fogműterme
LÉVÁN, Simor-utcza 6. sz.

Fogtömések aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével teljesen azonos porcellánból.	Fogkoronák, csapofog hidak vagy egész fogsorok szájpádlás nélkül aranyból, platínból vagy porcellánból.	Fogkövek eltávolítása fogak fehéritések és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.
--	---	---

Szenzációs műsor lesz a moziban!